

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Generalibus Principiis Amoris Et Morum - Prolegomena septem,
Librosque undecim complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput IX. Octo filiæ luxuriæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73187](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73187)

peccata intemperantia (ait S. Thomas 2. 2. q. 151. a. 4. ad 3.) peccatum luxuria precipue est exprobrabile. Tum propter inobedientiam generatim. Tum etiam propter hoc quod ratio ab huiusmodi maxime absorbetur, & homo per luxuriam degenerat in belluam, sive in brutum animal, ut loquitur Hieronymus in cap. 4. Osee. Imò degenerat in dæmonem. Dicit enim Ambrosius l. 1. de virginit. Qui castitatem servavit, Angelus est; qui eam perdidit, diabolus.

127 Iudice Augustino l. 1. Soliloq. c. 10. nihil est quod magis ex arce deficiat animum virilem, quàm infame peccatum istud. Nihil per quod homo magis à Deo discedit: quia (ut S. Thomas lect. 1. in cap. 31. Job.) per peccatum luxurie homo videtur maxime à Deo discedere. Accedit enim homo ad Deum per spirituales actus; qui maxime impediuntur per delectationem veneream. Nihil denique est, quod magis deviare facit ab ultimo fine. Id enim quod maxime trahit ad sensibile, maxime abducit ab intelligibili, & præsertim à primo summoque intelligibili, quod est Deus. Atqui luxuria maxime trahit ad sensibile, dum trahit ad delectationem sensibilibus omnium vehementissimam. Et idèd luxuria dediti maxime obscuratum habent intellectum, juxta illud Ephes. 4. tenebris obscuratum habentes intellectum, alienati a vita Dei... qui desperantes semetipsos tradiderunt impudicitia.

128 Per consequens luxuria atrocem injuriam committit in Deum, in Spiritum sanctum, in Christum. In Deum, Dei imaginem corrumpendo. In Spiritum sanctum, templum ipsius violando, secundum illud 1. Cor. 6. An nescitis quia corpora vestra templum sunt Spiritus sancti? At verò si quis violaverit templum Dei, disperdet illum Deus, 1. Cor. 3. Et quia corpora nostra membra sunt Christi, 1. Cor. 6. atrocem injuriam Christo facit, qui membra Christi facit membra meretricis. Hoc est enim horrendum sacrilegium, ait S. Thomas in eum Apostoli locum. Quia est maxime dehonore Christum in membris suis, in quibus ex pacto baptismali Christianus quisque Deum & Christum tenetur glorificare: Non enim estis vestri. Empti enim estis pretio magno. Glorificate Deum in corpore vestro. Apostolus ibidem.

129 Errant igitur, & vehementer errant, qui peccatum istud esse putant peccatum fragilitatis, facile per Dei misericordiam condonabile. Imò in luxuriosis partem non habet Deus desuper, & hereditatem Omnipotens de excelsis. Job. 6. Enimverò peccatum istud tantò magis iram Dei provocat, quantò majorem Deo injuriam irrogat. Tantò majorem verò Deo injuriam irrogat, quantò vilius quidpiam ipsi præponit, vilissimam utique fordidissimamque voluptatem.

130 Denique ingentem luxurie malitiam ingentia produunt mala quæ ipsam consequuntur. De ea namque innumera alia pullulant

vitia, & ipsa est ignis omnia eradicans gemina. Job. 31.

CAPUT IX.

Octo filie luxuria.

Filie luxurie (ait post D. Gregorium S. Thomas q. 153. a. 5.) sunt cæcitas mentis, inconsideratio, precipitatio, inconstantia, amor sui, odium Dei, affectus presentis sæculi, horror vel desperatio futuri. Rationem dat: Nam quando inferiores potentia vehementer afficiuntur ad sua objecta, consequens est quod superiores vires impediuntur, & deordinantur in suis actibus. Per vitium autem luxuria maxime appetitus inferior, scilicet concupiscibilis, vehementer intendit objecto suo, scilicet delectabili, propter vehementiam passionis, & delectationis. Et idèd consequens est, quod per luxuriam maxime superiores vires deordinantur, scilicet ratio, sive intellectus, & voluntas. Luxuria itaque intellectum & voluntatem pervertit, præcipuas utriusque operationes impediendo, & deordinando. Et per quatuor quidem priores filias ipsius deordinatur intellectus; voluntas per quatuor posteriores.

Per luxuriam ergo intellectus deordinatur, quatenus per eam impediuntur quatuor præcipui actus rationis, scilicet 1. consideratio debiti finis, quem quisque sibi in agendo præfigere debet. 2. consilium de mediis ad finem illum consequendum eligendis. 3. iudicium de agendis. 4. imperium de executione agendorum.

Jam verò impedita per luxuriam debiti finis consideratione (ob vehementiam passionis & delectationis) subintrat cæcitas mentis. Impedito consilio, inducitur precipitatio. Impedito agendorum iudicio, oritur inconsideratio. Impedito imperio rationis præcipientis executionem, subintrat inconstantia.

Similiter per luxuriam deordinantur quatuor præcipui actus voluntatis, qui sunt 1. appetitus debiti finis. 2. electio mediiorum idoneorum ad illum consequendum. 3. amor Dei. 4. amor futuri sæculi. Impeditis namque per luxuriam quatuor istis actibus, subintrant amor sui, odium Dei, affectus presentis sæculi, horror vel desperatio futuri.

De cæcitate mentis ex luxuria pullulante testis est (præter experientiam) divina Scriptura Danielis 13. ubi de senibus luxuriosis dicitur: Exarserunt in concupiscentiam ejus (Susannæ) & everterunt sensum suum, & declinaverunt oculos suos, ut non viderent celum, neque recordarentur iudiciorum iustorum. Et Prov. 7. de juvene meretricis sermonibus irretito: Statim eam sequitur, quasi bos ductus ad vicillimam, & quasi agnus lascivians, & ignorans quod ad vincula stultus trahatur, donec transigat sagitta jectur ejus, velut si avis festinet ad laqueum, & nescit quod de periculo anima illius agitur.

Cæcitatem, & passionem vehementem *inconsideratio & precipitatio*, seu prudentis deliberationis defectus naturaliter subsequitur.

136 *Inconstantiam* hominis luxuriosi, subinde decernentis à luxuria recedere, vel ipse Terentius Ethnicus deidet, loquens de Eunuchō quodam, qui dicebat se recessurum ab amica: *Hæc verba una falsa lachrymula resstringet.*

137 Amorem etiam sui, præsentisque sæculi, ex luxuria nasci, constat ex eo quod isti vitio impliciti, finem suum ultimum ponant in carne sua, obscœnisque illius ac præsentis sæculi voluptatibus, quas aded deperunt, ut aliam beatitudinem non quærerent, si iis semper perfrui possent. Dicunt enim cum iis de quibus Sap. 2. *Venite ergo, fruamur bonis quæ sunt, & utamur creaturâ tanquam in iuventute celeriter.... nullum præsumit, quod non pertranseat luxuria nostra.... & hæc est fors.*

138 Atque hinc tandem profluit odium Dei, luxuriam prohibentis ac punientis, *horrorque* vel desperatio futuri sæculi. Eo quod ex una parte nihil ibi luxuriosus expectet nisi gehennam, luxuriosis præparatam; ex alia parte ipsi impossibile videatur carnis voluptatibus nuntium omninò remittere; impossibile proinde gehennam vitare, & ad gaudia æterna pervenire. Inde ergo horror & desperatio in ipsius voluntate, juxta illud: *Desperantes semetipsos tradiderunt impudicitie.*

CAPUT X.

Gradus, per quos luxuria homines paulatim perdit.

139 Sanctus Antoninus p. 2. tit. 5. c. 1. §. 4. dicit, quod sicut ignis paulatim consumit templum; ita & luxuria hominem. *A cogitatione turpium incipit, & nisi statim resistatur, ulterius procedit. Progressus autem luxuria fit per septem gradus. Primus est sensualis complacencia toleratio. Secundus est morosa delectatio. Tertius est in actum consensus. Quartus, impudicus aspectus. Quintus, turpis confabulatio. Sextus, libidinosa contractatio. Septimus, operis expletio.*

140 Paulò aliter Glossa in Job. 31. *Visum sequitur cogitatio; cogitationem delectatio; delectationem consensus; consensus opus (primò imperfectum per turpem locutionem & contractationem; deinde perfectum per consummationem) opus sequitur consuetudo; consuetudinem necessitas; necessitatem desperatio; desperationem damnatio.*

CAPUT XI.

Septem species luxurie.

141 Septem luxurie species à Doctoribus communiter assignantur, *fornicatio simplex, stuprum, adulterium, incestus, raptus, sacri-*
Tom. I.

legium, & peccatum contra naturam. Nec dissentit S. Thomas, licet 2. 2. q. 154. a. 1. ad 3. sex tantum species enumeret, sacrilegiumque ad adulterium reducat. Hoc enim ideò facit, quia *mulier vovens continentiam, quoddam spirituale matrimonium facit cum Deo; & ideò sacrilegium quod committitur in violatione talis mulieris, est quoddam adulterium spirituale.* Solum proinde quoad vocem discrepat ab assignantibus septem species; *adulterium spirituale* appellans, quod alii *sacrilegium* vocant. De quo propterea seorsim ab adulterio S. Doctor differit ibidem a. 10.

De istis omnibus luxuriæ speciebus ad sextum Decalogi præceptum tomo sequenti, Deo dante, copiosè disseremus.

CAPUT XII.

Remedia luxurie.

Quemadmodum Medicus corporalis ad 142 prudenter præscribenda remedia morbi corporalis, inquirere debet radicem ex qua morbus provenit; ita proportionaliter Medicus spiritualis. Radices verò luxuriæ esse solent, vel 1.º cohabitatio certarum personarum, præsertim diversi sexus, vel certi consortii frequentatio; vel 2.º maligna quædam complexio naturæ specialiter proclivis in venere; vel 3.º prava consuetudo, seu habitus per plures actus venereos præcedentes contractus, ad similes actus inclinans. Et remedium quidem generale ad comprimendam luxuriam, est tum oratio fervens ac frequens ad implorandum divinum auxilium, *quoniam aliter non possem esse continens, nisi Deus det;* sicut & custodia sensuum tam externorum, quàm internorum: quia *mors intrat per fenestras*, Hierem. 9. ac specialiter per oculos. Thren. 3. *oculus meus depradatus est animam meam*, prout expertus est David oculos conjiciendo in Bersabeam. Per aures item, quia *corrumpunt mores bonos colloquia prava*, 1. Cor. 15. Tum etiam munimentum cogitationum sanctarum. Scriptum est enim: *cogitatio sancta servabit te.* Et fuga otiositatis, ut nos semper diabolus inveniat occupatos, ne ex otiositate nostra aliquem intrandi aditum ad animas nostras valeat invenire.

Præter generalia tamen illa, si luxuria ex 143 prima radice proveniat, occasio illa deferenda est, si licite fieri possit, juxta dicta de peccatorum occasionibus supra, non obstante quòd ista desertio incommodum adferet temporale. Quia, uti sapienter ait Vincentius Caraffa septimus Generalis Societatis apud P. Danielem Bartholi in ejus vita l. 2. c. 13. *minimum dubitationis de salute æterna (minima proinde probabilitas periculi de ea amittenda) debet homini esse pluri certissimo periculo, ingentique rerum temporalium lucro.*

Si verò proveniat ex secunda & tertia radice, adhibendæ sunt carnis macerationes.